Edith Stein Stichting Nederland
Cultuurhuis Edith Stein
Plats 1, 6101 AP Echt

Edith Stein op de voorgrond

Beleidsplan 2025 tot 2028

Inleiding

De Edith Stein Stichting Nederland (kortweg ESSN) heeft een rijke geschiedenis. De vele publicaties, georganiseerde bijeenkomsten en ontvangsten van pelgrims vanuit de hele wereld hebben ertoe bijgedragen dat de nagedachtenis aan Edith Stein in en om Echt levend is gebleven. Niet voor niets heeft de stichting bij haar 50 jarig bestaan in 2017 de zilveren erepenning van de gemeente Echt-Susteren mogen ontvangen.

De stichting mag zich gelukkig prijzen met bestuurders en vrijwilligers, die ervoor zorgen dat ondanks corona en afnemende belangstelling daarna, de activiteiten doorgang konden en kunnen vinden. Rondleidingen langs de belangrijke plekken in Echt die een rol speelden in het leven van Edith Stein en ontvangsten in het Edith Stein Cultuurhuis zijn de laatste tijd de belangrijkste activiteiten. Maar er is veel meer te doen met de nagedachtenis en de betekenis van zo'n belangrijke heilige die in ons midden leefde. Dit beleidsplan is gebaseerd op de op 23 april 2025 door het bestuur vastgestelde notitie *Edith Stein op de voorgrond*.

Zoals elke organisatie, moet ook binnen onze stichting nagedacht blijven worden over de eigen toekomst. Enerzijds kijk je dan naar de inhoudelijke kant: doen we nog steeds de goede dingen en doen we ze goed? Anderzijds kijk je naar de vraag of onze structuur past bij die goede dingen en hoe deze eventueel aangepast kan worden om efficiënter en effectiever te werk te gaan.

De context

De sinds 1998 Heilige Edith Stein is als Patrones van Europa en, zoals paus Johannes Paulus II haar omschreef, dochter van Israël en trouwe Dochter van de Kerk, een belangrijke inspiratiebron voor velen. Als geboren Joodse bekeerde zij zich na een lange zoektocht naar de waarheid uiteindelijk tot het katholicisme. Zij ontwikkelde zich tot een briljante filosofe, trad in als karmelietes en wijdde haar leven aan geloof en intellectuele verdieping. Haar moed en vastberadenheid in een tijd van vervolging maakten haar tot een symbool van standvastigheid. Haar leven inspireert velen om ongeacht de obstakels op je levenspad de waarheid en het geloof te zoeken en blijven omarmen.
Een goed voorbeeld van zo'n obstakel bleek de onmogelijkheid te zijn om destijds als vrouw tot hoogleraar te worden benoemd. Ook niet als aan alle voorwaarden was voldaan, zoals in Steins geval met het schrijven van een 'habilitatieproefschrift'. Haar opvatting, dat vrouwen dezelfde maatschappelijke ambten als mannen zouden moeten kunnen bekleden, werd uiteindelijk ook erkend. Tot op de dag van vandaag een belangrijke overwinning voor de positie van vrouwen.

Dat Edith Stein stond voor haar opvattingen blijkt onder andere ook uit haar verzet tegen de Jodenvervolging. Tot en met een brief aan paus Pius XI, die al in 1933 werd verstuurd. Daarin schreef zij over de pesterijen en uitsluiting van Joden en zij riep de paus op zich daartegen uit te spreken namens de katholieken in de wereld. Een antwoord bleef uit. Zij zal dan ook met instemming gezien hebben dat de Nederlandse aartsbisschop en latere kardinaal De Jong voet bij stuk hield toen hij zich vanaf de kansel in

alle katholieke kerken uitsprak tegen de anti-Joodse maatregelen en protesteerde tegen de deportaties van Joodse medeburgers. Met alle gevolgen van dien voor katholieke religieuzen met een Joodse achtergrond. Het zijn voorbeelden die ons naar de inhoud brengen.

Binnen- en buitenland

Wie de grens oversteekt zal bemerken dat Edith Stein buiten onze landsgrenzen 'een grote mevrouw' is. Als daar haar naam valt, is er niet alleen veel meer dan bij ons onmiddellijke herkenning, maar vooral waardering voor wie zij was en waar zij voor stond. En nog steeds staat.

Dat is helaas wel anders in ons land. We laten op dit punt heel veel inhoudelijke meerwaarde en verdieping liggen. Edith Stein heeft door haar voorbeeld tijdens haar leven en in haar publicaties veel te bieden aan de samenleving en vooral aan de jongeren van onze tijd. Het moet daarom de opdracht zijn voor onze stichting om eerst en vooral de binnenlandse bekendheid en appreciatie voor Edith Stein te vergroten.

Samenwerking met de bisschoppelijk gedelegeerden voor het onderwijs (in alle bisdommen), de priesteropleidingen en de Resonansgroep(en) Jodendom - Katholieke Kerk ligt voor de hand als het om de spirituele inhoud gaat. Maar we moeten ook een goede relatie opbouwen met de media, de gemeente Echt-Susteren, het Huis van de Pelgrim of organisatie als ZijActief en het Mgr. Schrijnenhuis om ons verhaal te helpen uitdragen.

Dat doen we in alle gevallen voor wie als pelgrim naar ons c.q. Echt toe wil komen, die wil deelnemen aan onze verdiepingsactiviteiten, voor degene die belangstellend is voor de geschiedenis van Edith Stein in de ellendige oorlogsjaren dan wel als toerist. Limburg heeft in relatie tot Edith Stein veel historie te bieden en te laten zien, die we kunnen koppelen aan Edith Stein. Regionaal én euregionaal. Het bezinningstoerisme biedt ook voor ons als ESSN grote kansen.

Onze buitenlandse collega's zijn op veel fronten actief en hebben de nodige kennis opgebouwd wat betreft thema's en de aanpak ervan. De (persoonlijke) banden die in de afgelopen jaren met hen werden opgebouwd, worden opnieuw aangetrokken. Onderlinge uitwisselingen worden daarom georganiseerd om van elkaar te leren op welke manieren men Edith Stein onder de aandacht brengt. Waarbij we ons overigens goed moeten realiseren, dat de financiering in het buitenland vaak anders geregeld is en wij volledig zijn aangewezen op vrijwilligers. Het mag ons echter niet beletten om te gaan kijken naar hun aanpak, te leren van de ervaringen en die te vertalen naar de mogelijkheden die we in Nederland zien.

Over de inhoud en de kansen van het bezinningstoerisme is overleg met de gemeente Echt-Susteren. Waar wij elkaar kunnen versterken staat de stichting open voor samenwerking. Dit geldt ook voor het gemeentebestuur.

De structuur

Het bestuur van de stichting heeft weliswaar in de afgelopen jaren enkele nieuwe, jongere bestuurders in zijn midden mogen verwelkomen, maar met alleen een daling van de gemiddelde leeftijd is de toekomst niet gewaarborgd. De hand moet aan de ploeg. Het is daarom belangrijk om na vaststelling van de inhoudelijk doelen en de daarbij passende activiteiten de structuur van de stichting opnieuw in te richten.

De toekomst van de stichting ligt daarbij niet in Echt-Susteren. Wel natuurlijk als het gaat om de vraag waar zich het Nederlandse episch centrum van de Edith Stein-verering moet bevinden, daarover is geen twijfel mogelijk! Maar niet als het gaat om de vraag hoe we haar idealen en nagedachtenis breder bekend kunnen maken. We moeten dus van een lokale/regionale stichting uitgroeien naar dé nationale Edith Stein stichting, een aanpak zoals men die ook in het buitenland kent. In de internationale Edith Stein-wereld moet men ons als zodanig her- en erkennen en dat begint met ons zelf als zodanig te profileren. Deze positie vraagt ook een breder, lees landelijk ingestoken bestuur. Een spreiding van bestuurders vanuit heel Nederland en een inhoudelijk sterke adviesraad geeft ons een breder draagvlak in binnen- en buitenland. Het zorgt er ook voor dat de vijver waarin wij kunnen vissen als er (nieuwe) bestuurders gevonden moeten worden, groter is dan alleen de eigen stad of regio. En eerlijk is eerlijk: je wordt er als organisatie interessanter door om aan bij te dragen, waarmee je de stichting naar een hoger niveau kunt tillen. We moeten ertoe doen!

Eigenaarschap van taken en werkzaamheden is belangrijk om het stichtingsbeleid en de uitwerking ervan te realiseren. Bestuursfuncties worden daarom gekoppeld aan rollen en portefeuilles. Naast een beperkt bestuur gaat de stichting werken met coördinatoren voor de verschillende taakgebieden. Die moeten betrekking hebben op de spirituele kant alsook op de historische kant. Denk aan taakgebieden als Inhoud en educatie, Ontvangsten en rondleidingen, Communicatie en publicaties, Events enzoverder. Over de juiste benaming van deze rollen nemen we als bestuur t.z.t. een beslissing als we weten waar we inhoudelijk naartoe willen. En dan zullen we ook taakomschrijvingen hebben, waarin we vastleggen wat er bij dit soort rollen van betrokkenen verwacht wordt. Het doel daarvan is niet om een strak gereguleerde bestuurlijke vesting in te richten, maar een goed geoliede stichting te laten ontstaan waarbinnen we van elkaar weten wat we mogen verwachten. En waarin het leuk is om samen mooie resultaten te boeken. Of die nu lokaal, nationaal of internationaal zijn: resultaten waarop we samen trots kunnen zijn. De rol van het bestuur is daarbij vooral gericht op het (in)richten van de stichting en het faciliteren van de goede plannen die we als bestuur met elkaar vaststellen.

Jongeren

In 2017 is de Stichting Jongeren Ontmoeten Edith Stein Echt opgericht om voor telkens nieuw geselecteerde groepen leerlingen van het Connect College een studiereis te organiseren naar Auschwitz. Het was niet meteen zo bedoeld, maar uiteindelijk heeft JOES-Echt een vaste plek gekregen in de Echter gemeenschap. Er volgden reizen in 2017, 2019 en 2022.

De jongeren trekken nog steeds met allerlei acties -steeds op eigen initiatief- de aandacht. Of leveren desgevraagd bijdragen aan activiteiten zoals bij de herdenking van 80 jaar vrijheid, georganiseerd door de gemeente Echt-Susteren.

Het is natuurlijk vreemd dat binnen één gemeente twee stichtingen bezig zijn met activiteiten rondom Edith Stein. De geschiedenis daarvan is wat ‘ie is (de samenwerking is destijds niet van de grond gekomen), maar we zijn intussen wel zover dat de beide clubs elkaar gevonden hebben. Dat uit zich nu al in de vorm van de bestuurlijke invulling, maar dit moet verder ontwikkelen. De jongeren moeten zich in de nieuwe stichting gaan herkennen en thuis voelen. Een eigen taakgebied als studiereizen voor jongeren ligt voor de hand. JOES-Echt heeft een grote inhoudelijk ervaring opgedaan met het organiseren van reizen naar Auschwitz, die je als een pelgrimage kan zien onder de titel: in de voetstappen van Edith Stein. Het is

niet meer dan logisch dat beide stichtingen het beste van elkaar bijeen brengen. We kiezen ervoor om JOES-Echt te laten opgaan in de Edith Stein Stichting.

Belangrijke data op niet al te lange termijn

In 2026 herdenken we de 135e geboortedag van Edith Stein. ESSN richt zich op het herstel van het Edith Stein-monument op het kerkplein.

In 2027 herdenken we de 85e sterfdag van Edith Stein. ESSN richt zich op het laten verschijnen van een bijzondere documentaire over Edith Stein vanuit het perspectief van een inwoner/documentairemaker. In 2027 bestaat de stichting (gerekend vanuit de rechtsvoorgangers) zestig jaar. De stichting richt zich op een internationale eucharistieviering met daarbij een tijdelijke tentoonstelling.

Financiering

De stichting is afhankelijk van individuele donaties, legaten en inkomsten uit bijdragen van deelnemers aan lezingen en dergelijke. We bieden op korte termijn de nieuwe mogelijkheid om *Vriend van Edith Stein* te worden tegen een vast donatiebedrag per jaar.
Voor de (mede)financiering van de beoogde uitgaven gaan we specifiek reserveren.

De bestuurders/vrijwilligers van de stichting ontvangen geen vergoedingen. In opdracht van het bestuur gemaakte reiskosten (zoals dienstreizen buiten de bestuursvergaderingen) kunnen voor vergoeding in aanmerking komen tegen het geldende tarief voor onbelaste reiskostenvergoedingen.

Doelstellingen

In de statuten, zoals die laatstelijk op 29 mei 2026 werden gewijzigd, zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

Artikel 2 – Doel

1. De stichting stelt zich ten doel, als voortzetting van het “Comité Dr. Edith Stein Herdenking” (opgericht op dertig mei negentienhonderd zevenenzestig te Echt), het levend houden en bevorderen van de verering van de Heilige Edith Stein, Teresa Benedicta a Cruce, karmelietes, alsmede het bevorderen van de verspreiding van haar gedachtengoed.

2. De stichting zal haar taak uitoefenen in overeenstemming met de leer van de Rooms Katholieke Kerk en geïnspireerd vanuit de Rooms Katholieke gemeenschap. De geldende Algemene Bepalingen voor kerkelijke rechtspersonen en katholieke burgerlijke rechtspersonen in de Rooms Katholieke Kerkprovincie in Nederland zijn van toepassing.

3. Tot het doel behoort niet het doen van uitkeringen aan een oprichter of aan hen die deel uitmaken van organen van de stichting.

4. De stichting beoogt het algemeen nut.

5. De stichting heeft geen winstoogmerk

Zakelijke en contactgegevens

Naam:	Edith Stein Stichting Nederland (ESSN)
KvK-nummer:	41067346
RSIN-nummer:	802682200
Vestigingsadres:	Cultuurhuis Edith Stein, Plats 1, 6101AP Echt
Postadres:	Ringoven 20, 6042KC Roermond
Website:	www.edithstein.nl
Mailadres:	secretariaat@edithstein.nl
Bankrekening:	NL23 ABNA 0437 5488 13
	ten name van: Edith Stein Stichting Nederland

Bestuurssamenstelling op 1 april 2025:

voorzitter	: Frank de Vries
vicevoorzitter	: Matti Schlangen
secretaris	: Katinka Muijres-Pereij
penningmeester	: Truus Pustjens-Heijman
algemeen bestuurder	: Jacques Hoorens

De ***financiële gegevens*** worden jaarlijks conform ANBI-voorwaarden opgenomen op de site